

1 november 2019

Ett jordnära tecken

Den här månads brev publiceras i veckan mellan Pilgrims höstmöte och Allhelgonahelgen.

Höstmötet ter sig allt mer vara ett av Ekumeniska Kommunitetens och Pilgrims viktigaste bidrag till kristenheten i nordn. Aldrig tidigare har höstmötet blivit fullbokat så tidigt, vilket säger något om att den här mötesplatsen varken spelat ut sin roll eller passerat bäst före datum. Det är verkligen en stor glädje när slottet fylls till bredden av unga människor som genom föredrag, kulturrum, gudstjänster, smakupplevelser runt mat och kafébord och mycket annat gör avgörande erfarenheter av allt det som höstmötet kommit att innebära. Planeringsgruppen gör en mycket gedigen insats och uppvisar år efter år en god fingertoppskänsla när det gäller att forma spår som är angelägna i tiden.

Det här året var rubriken för höstmötet:
Själen överlevnad och jordens framtid

Deltagarna följde ett av de tre spåren:
Jordens framtid
Världar som brister: Polarisering och ensamhet
Själen överlevnad

Då höstmötet riktar sig till unga vuxna ser jag som företrädare för Ekumeniska Kommuniteten ett särskilt värde i att – om söndagens texter så tillåter – i söndagens predikan förmedla något av grunderna i Kommuniteten spiritualitet. Förra årets höstmöte lade jag ut något av den liturgiska vision som nått oss genom bland andra Alexander Schmemmann. I år förde evangeliet in mig i en enkel utläggning av vad en sakramental syn på världen kan innebära. Precis som i förra årets novemberbrev ger vi därför varje läsare en inblick i höstmötet genom att publicera söndagens predikan i en något bearbetad form.

19 söndagen efter Trefaldighet.

Tema: **Trons kraft**

Läsningar:

1 Mos 15:5-6

1 Tim 6:11-12

Joh 9:1-7, 24-39

Ps 73:23-26

Människan tycks ha ett inneboende behov av att finna mönster och samband i tillvaron. Dessa egenskaper är både medfödda och uppövade. Vår hjärna är fenomenal på att hjälpa oss på traven. Oftast är denna förmåga en tillgång som hjälper oss att orientera i tillvaron. Testa att läsa den här texten i ett flöde:

"Eilngt en uneörnskding på ett engskelt uivtnierset så seplar det inegn roll i vieklñ odrnnig bksotrñävea i ett ord står i, det enda som är vtikigt är att fsötra och ssita bavstoken såtr på rtät patls. Rseetn kan stå hlelur om blluer och man kan ädnå lsää tetxen uatn porbelm. Dttea broer på att vi itne leäsr vjrae bkosatv för sig, uatn odern som hlehet."

Om vi nu tittar lite närmare på orden du just läste och du läser vad det verkligen står inser vi att vår hjärna hjälpte oss att bringa ordning i orden genom att förenkla och skapa mönster:

Uivtnierset
Bksotrñävea
Bavstoken
Fsötra

I dagens evangelietext är vi inne på ett område där lärjungarnas försök att se ett samband mellan orsak och verkan snarare stjälper än hjälper.

De levde med föreställningen att sjukdom och synd hänger ihop. Hur är det då om någon föds blind? Ja, då måste det ju vara någon i tidigare släktled som gjort sig skyldig till synden:

Rabbi, vem har syndat, han själv eller hans föräldrar, eftersom han föddes blind?

Jesus markerar kraftigt mot att det skulle finnas ett sådant samband.

Jesus svarade: "Varken han eller hans föräldrar har syndat, men Guds gärningar skulle uppenbaras på honom.

På samma vis söker vi gärna förstå de positiva sambanden. När man tror sig ha hittat en gudagiven formula när det gäller helanden och mirakler – oavsett om det gäller frimodig trosförkunnelse eller undergörande relikier och platser – blir förvirringen stor och frågorna många då helandet eller miraklet uteblir. Vad gör jag för del? Är inte min tro tillräckligt stark? Vad är det som står i vägen? Är jag fel?

Genom kyrkans historia såväl som nutid finns det gott om exempel på en allt för förenklad teologi när det gäller mönster som leder till helande. Inte sällan tolkar man då dagens tema *Trons kraft*, som att det är måttet av tro som är avgörande. Eller så tänker man, medvetet eller omedvetet, att om man handlar enligt ett visst mönster, då försätter man Gud i en situation där Gud måste ge oss det vi hävdar att han lovat...för Gud kan ju inte ta tillbaka vad han lovat!?

Man tro sig bekänna en stor Gud men i själva verket har man gjort sig en avgud så liten att han ryms inträngd i ett hörn.

Eller så förväxlar man överlåtelse till Gud, med en stark tro på sin egen förmåga att tro.

Varje försök att fånga in Gud i allt för snäva mönster vetter mer åt magi än överlåtelsens tillit och är dömda att misslyckas.

Med denna gardering och med risk att skapa en ”Spott & lera-metod” skall vi ändå försöka se på något av det som sker i dagens evangelietext.

I Johannesevangeliet benämns under som ”tecken”. Varje helande har genom sin teckenkaraktär därför något viktigt att säga om Gud och alla människor. Idag: Jesus är världens ljus. Eller som Jesus själv säger. ”Guds gärningar skulle uppenbaras på honom” (den blindfödde mannen).

När Jesus uppenbarar Guds gärningar kräver han inte att vi med trons ögon skall se in i himlen, utan snarare att vi med himlens ögon skall se på jorden.

Jesus får oss idag bokstavligen att rikta blicken mot jorden: ”Sedan spottade han på marken, gjorde en deg med spottet.” Jesus möter den blindfödde mannen i det som är bekant och välkänt och låter markens jord samverka med honom till läkedom. Såväl degen som saliv var en vanlig medicinsk metod på Jesu tid. Hade den blinde mannen avstått etablerad medicinsk hjälp, med motiveringen att Anden är det enda som krävs, hade helandet uteblivit.

Guds ingripande är bokstavligt talat jordnära i den här berättelsen.

Evangelisten Johannes, den store teologen, hjälper oss också på traven i tolkningen om att Siloadammens framvällande vatten här tjänar som en bild för att Jesus är utsänd av Fadern för att möta oss alla och öppna våra ögon. Oavsett vad det är som förblindar oss.

Lera och vatten i Guds tjänst.
Bröd och vin i Guds tjänst.

Skaparen skyr inte det skapade. Bröd och vin, dopets vatten, är beprövade nådemedel för Skaparen att möta oss genom det skapade. Med gudstjänsten som lins kan vi vinna en *sakramental* förståelse av världen - som laddad med Guds närvaro – och därmed väcks vår vördnad och förundran för allt skapat. Just förundran och kärlek är mycket goda drivkrafter att göra de anpassningar som krävs för själens överlevnad och jordens framtid.

Trons kraft, är temat för dagen och det för lätt tanken till att kraftfull tro kan få oss att uppnå något vi söker. Tänk om det är tvärt om? Trons kraft visar sig främst då vi får erfara tron som ett golv, fast mark, som jord att borra ned fötterna i. Att vi aldrig faller bottenlöst och att det är Gud som stiger ned för att söka efter oss.

Vi kan verkligen bli stärkta i vår tro då vi möts av exempel på Guds tydliga ingripande i människors liv. Vi uppmuntras genom evangelierna att frimodigt och ödmjukt be för varandra om allt, också om helanden. Men visst kan vi också växa i vår tro i närhet av dem som delat Kristi lidande och där fått erfara styrkan i svagheten och mött den medlidande, sårmärkte Gudens kärleksfulla blick.

Vissa frågor har bara ett rimligt svar; erfarenheten. ”Om han är en syndare vet jag inte. Men det vet jag, att jag som var blind nu kan se.”

Vi behöver varken säga mer eller mindre om Gud än det som är vår erfarenhet.

För mannen som var född blind blir det yttre helandets erfarenhet bara början av trons mognad. En av de mogna frukterna är ett slags trons mod när han talar sanning till makten på ett så träffande vis att fariséerna tar till falska anklagelser och rätt och slätt kör ut honom.

I det till synes misslyckade öppnas så ett nytt möte med Jesus. Och kanske är det först i sårbarhetens glipa världens ljus kan brytas genom mannens förvandlade lins.

Jesus fick höra att de hade kört ut honom och när han träffade honom frågade han: tror du på Människosonen?"

Jag vill tro på honom.

Till erfarenheten läggs nu viljan. Jesus tvingar sig inte på någon. Och nu sker det verkliga skådandet:

Jesus sa: Du har sett honom. Det är han som talar med dig.

Jag tror Herre.

Låt oss be:

Kristus, vi tackar dig för att du är världens ljus. Hjälp oss att igenkänna hur du blir ett svar på vår bön, ett bröd för vår hunger. Hjälp oss att vara ett svar till dem som saknar vad vi äger i överflöd. Hjälp oss att höra det rop du har hört, se den nöd som du har sett. Visa oss nu ditt bords hemlighet: Ett enda bröd, en enda skapelse, en enda mänsklighet.

22-24 november Öknens vishet

En helg om och med ökenfädernas tänkespråk på Nya Slottet Bjärka-Säby

Per Rönnegård: Bibel, bön och meditation i tänkespråken

Britt Dahlman: Johannes Cassianus och förmedlingen av tänkespråken till väst

Samuel Rubenson: Öknens vishet i den medeltida mystiken

Under helgen ges alla möjlighet att pröva på arbetet med att ge öknens vishet en nutida svensk gestalt.

Deltagaravgift 1 350 kr

Anmälan: anmalan@ekibs.se

Guds frid

